nieuws

Nieuwe meststoffenverordening biedt stof voor discussie

nieuws

In de commissies Leefmilieu en Landbouw van het Europees Parlement is deze week gestemd over het voorstel van de Europese Commissie voor een nieuwe meststoffenverordening. Het wetsvoorstel komt tegemoet aan twee onvolmaaktheden van de bestaande verordening. Organische meststoffen vallen daarbuiten wat de handel bemoeilijkt. Bovendien bevat de verordening geen beperkingen ten aanzien van het gehalte zware metalen en andere contaminanten. Aangezien het voorstel de beginselen van de circulaire economie in praktijk brengt door het toepassingsgebied niet langer te beperken tot (energieverslindende) minerale meststoffen, is dat niet meteen een twistpunt. Over het maximaal toegestane gehalte cadmium in kunstmest is wel geredetwist.

31 MEI 2017 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:40

Lees meer over:
europa
beleid
toelevering

In de commissies Leefmilieu en Landbouw van het Europees Parlement is deze week gestemd over het voorstel van de Europese Commissie voor een nieuwe meststoffenverordening. Het wetsvoorstel komt tegemoet aan twee onvolmaaktheden van de bestaande verordening. Organische meststoffen vallen daarbuiten wat de handel bemoeilijkt. Bovendien bevat de verordening geen beperkingen ten aanzien van het gehalte zware metalen en andere contaminanten. Aangezien het voorstel de beginselen van de circulaire economie in praktijk brengt door het toepassingsgebied niet langer te beperken tot (energieverslindende) minerale meststoffen, is dat niet meteen een twistpunt. Over het maximaal toegestane gehalte cadmium in kunstmest is wel geredetwist.
Uit een in 2015 gepubliceerde studie blijkt dat kunstmest in de meeste lidstaten ongeveer tien procent van de kosten op een landbouwbedrijf uitmaakt. Volgens ramingen van de Europese Commissie genereert de meststoffenindustrie jaarlijks een omzet van 20 tot 25 miljard euro en zorgt hij voor ongeveer 100.000 banen. Met de fabrikanten en de gebruikers van kunstmest zijn meteen ook de twee grote belanghebbenden genoemd bij de nieuwe meststoffenverordening. In maart 2016 kwam de Commissie met het wetsvoorstel binnen het pakket maatregelen ter bevordering van een circulaire economie.
De milieucommissie van het Europees Parlement is opgetogen met het voorstel van de Commissie aangezien het er voor zorgt dat de handel in meststoffen van secundaire oorsprong versoepeld wordt. Het zal de investeringen in de circulaire economie, bijvoorbeeld in fosfaatrecuperatie uit afvalwater of het opwaarderen van dierlijke mest tot een aan kunstmest evenwaardig bemestingsproduct, ondersteunen. Nu vielen organische meststoffen buiten het toepassingsgebied van de verordening hoewel ze ongeveer de helft van de meststoffen uitmaken die op de markt te verkrijgen zijn.

Vanuit de landbouwcommissie in het Europees Parlement is er vooral door Jan Huitema, een Europarlementslid dat tegelijk actief melkveehouder is, op gehamerd dat bijna 30 procent van de minerale meststoffen vervangen kunnen worden door organische meststoffen als het potentieel voor recycling zou worden benut. Huitema prijst dan ook het wetgevend initiatief van de Commissie omdat het de keuzevrijheid voor landbouwers zal vergroten. Ook zal het een stimulans betekenen voor de ontwikkeling van nieuwe technieken voor mestverwerking.
Dierlijke mest is de meest gebruikte meststof op landbouwgronden in de Europese Unie, en levert ongeveer de helft van de nutriënten die worden gebruikt op landbouwgrond in de EU. Met innovatieve technieken waarmee nutriënten uit dierlijke mest nuttig kunnen worden toegepast in de vorm van zeer efficiënte mineralenconcentraten (stikstof en kalium) wordt landbouwers de mogelijkheid geboden nutriënten op duurzamere wijze te recycleren.
De Nitraatrichtlijn is Jan Huitema een doorn in het oog omdat ze het gebruik van bewerkte mest aan dezelfde regels onderwerpt als ruwe dierlijke mest. “Als een mineralenconcentraat gemaakt uit dierlijke mest dezelfde werking heeft als kunstmest, dan is dat ongerechtvaardigd.” De melkveehouder met beleidsinvloed in Brussel stelt voor om de definitie van ‘dierlijke mest’ in de Nitraatrichtlijn te wijzigen. Om de milieudoelstellingen van deze richtlijn veilig te stellen, acht hij wel strikte voorschriften nodig ten aanzien van de kwaliteit van organische meststoffen gemaakt van dierlijke mest.
Aangezien zowel de landbouw- als de milieucommissie instemden met het voorstel van de Europese Commissie is de toelating van mineralenconcentraat uit dierlijke mest als kunstmestvervanger weer een stapje dichterbij gekomen. Met de toevoeging aan de lijst van CE-erkende meststoffen is er echter nog geen goedkeuring om mineralenconcentraat uit dierlijke mest te mogen gebruiken bovenop de bemestingsnorm voor dierlijke mest, maar wel om het te verrekenen in de totale mestgebruiksruimte. Het Nederlandse Europarlementslid stelde voor om mineralenconcentraat met een werkingscoëfficiënt van 80 procent gelijk te schakelen met kunstmest, maar daarvoor was geen politieke meerderheid. Het werd 90 procent.
Nog steviger is er gediscussieerd over de grenswaarden voor contaminanten in meststoffen. Een contaminant dat van de Europese beleidsmakers bijzondere aandacht kreeg, is cadmium. Het zware metaal is vooral aanwezig in fosfaatmeststoffen. Omdat het zich kan opstapelen in de bodem, houdt het een milieurisico in. Het cadmiumgehalte in natuurfosfaat varieert van minder dan 10 mg Cadmium per kilo fosfor tot 200 mg/kg, naargelang van waar het wordt gewonnen.
In het Commissievoorstel is voorzien in een geleidelijke verlaging van het maximumgehalte voor metaalonzuiverheden van 60 mg Cd/kg fosfor naar 40 mg Cd/kg na drie jaar en naar 20 mg Cd/kg na twaalf jaar. Dat zouden de striktste grenswaarden ter wereld zijn: Japan, Australië, Californië en Nieuw-Zeeland hanteren allemaal hogere grenswaarden voor cadmium, terwijl er in de EU op dit moment geen grenswaarden gelden.
De rapporteur binnen de milieucommissie, Europarlementslid Elisabetta Gardini, geeft aan dat zij op wetenschappelijke bewijzen gebaseerde regels voorstaat die er niet toe leiden dat sommige bemestingsproducten ten onrechte verbannen worden. Landgenoot Bart Staes, Europarlementslid voor Groen, benadrukt dat cadmium een zeer giftig zwaar metaal is. “De EU heeft het in vrijwel alle andere toepassingen zelfs volledig verboden. Kunstmest is de grote uitzondering. Onze bodem en voedsel worden in toenemende mate met deze giftige stof vervuild."
Europese meststoffenfabrikanten halen hun grondstof voor fosfaatmeststoffen uit Rusland maar vooral uit Marokko. “Die fosfaat bevat enorm veel cadmium”, aldus Staes. Hij voegt er aan toe dat de techniek om het fosfaat te zuiveren bestaat, maar Marokkaanse bedrijven nu geen stimulans hebben om die techniek in te zetten. De Commissie wou het cadmiumniveau in kunstmest stapsgewijs in een periode van 12 jaar omlaag brengen naar veiligere hoeveelheden. Bart Staes is tevreden dat de milieucommissie die periode nu op basis van voorstellen van de Groenen teruggebracht heeft naar negen jaar. “De eerste slag hebben we gewonnen, maar het echte gevecht vindt plaats zodra het volledige Europese Parlement over het voorstel stemt. De landbouwlobby verzet zich met hand en tand tegen elke aanscherping van de regelgeving.”

Beeld: Loonwerk D

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada